

דבר היו"ר

מתכננות ומתכננים יקרים ויקרות,

אנחנו שמחות להציג את המהדורה הראשונה לשנת 2024 של גיליון תכנון.

במבט אחורה, שנת 2023 היתה עמוסה באירועים שהשפיעו על עולם התכנון ובעקבותיהם קיימנו סדרה של ערבי עיון מקוונים שעסקו בשלל נושאים מלב העשייה המקצועית: התחדשות עירונית בפריפריה, תכנון בצל אתגרים כלכליים בחברה הערבית, הרפורמה המשפטית והשפעתה על מערכת התכנון, דיון תכנוני בהקמת ישובים חדשים ועוד. כתבנו מס' ניירות עמדה בנושאים שונים: משמעות הכללת נושאי תכנון ובניה בחוק ההסדרים, נייר עמדה על שינוי חוק התכנון והבניה לעניין הרכב ועדות מחוזיות וארציות, ונייר בו הצבענו על השלכות קרן הארנונה על תפקוד הרשויות המקומיות, פנינו נוכח האתגרים הרבים שהם ידרשו להתמודד עימם.

הכנס השנתי של שנת 2023, שהתקיים בקמפוס לאומנויות במרכז ירושלים, כלל שפע של הרצאות, דיונים, פרסים ותחרויות. הכנס הוכתר כהצלחה גדולה. כאלף מתכננות ומתכננים השתתפו בו בעשרות דיונים בסוגיות תכנוניות הנוגעות להתחדשות מרכזי ערים.

החלק האחרון של שנת 2023 היה כידוע מאתגר במיוחד והציב בפני האיגוד שאלות נוקבות על מקומו של התכנון והתפיסות התכנוניות הנהוגות.

בעקבות זאת, תרמנו ללמידה ולפיתוח ידע ותפיסות תכנון חדשות במבט על האזורים ההרוסים והמפונים של יישובי העוטף. במשך מספר חודשים עסקנו בדיונים על שיקום אזורי אסון, באמצעות ערב עיון רב משתתפים שעסק בנושא, הקמנו קבוצות שיח וחשיבה ופרסמנו נייר עמדה עם המלצות אופרטיביות לתכנון בעת משבר. אנו ממשיכות ומשתתפות בפורומים שונים ונפגשות עם הגורמים העוסקים בשיקום ובתכנון.

במקביל אנחנו ממשיכות לפעול לטובת קידום מעמד המתכנן והמתכננת, אשר לצערנו מאוים גם בימים אלה. אנו מקדמות את מינוי נציגי האיגוד במוסדות התכנון המחוזיים והארציים וזוכים לתמיכת מוסדות התכנון עצמם, עוקבות באופן שוטף אחר מכרזים למשרות על מנת למנוע הדרת מתכננים ופועלות לאסדרת המקצוע.

לראשונה קיבל האיגוד מימון מקרן יד הנדיב לפעילות שמטרתה הרחבת הידע המקצועי בהקשר של היבטים חברתיים בהתחדשות עירונית ברמת שכונת המגורים. הפעילות נעשית בשיתוף היחידה לתכנון אסטרטגי בעיריית תל אביב-יפו. אנחנו פועלות להמשיך ולעסוק בפיתוח של ידע והטמעה של סוגיות חברתיות בעולמות התכנון.

עם החזרה לשגרה שברירית (ואולי מדומיינת), אנחנו בוחרות להעמיק השנה את הדיון בנושא השיקום ו'יום המחר' ולקיים סדרת מפגשים בנושא אפשרויות עתיד לישראל, דיון בפתרונות לשיבת מפונים, וכן ביום שאחרי מנקודת המבט של יישום התכנון, ומציעות גם הכשרות מקצועיות בסוגיות תכנוניות שונות.

כנס האיגוד השנתי 2024 התקיים השנה בבני ברק, באזור התעסוקה החדש המתפתח שם. לצד סוגיות של שיקום, עסקנו בנושאים של פיתוח כלכלי, יזמות מקומית ויחסי המגזר העסקי, השלטון המקומי והקהילה. בהקשר זה התבוננו במורכבויות העולות משלבי היישום של תכניות מתאר ומדיניות תכנון.

ביטאון "תכנון" המקוון מאפשר לנו כאיגוד מקצועי לייצר מסגרות רחבות לדיונים מקצועיים, מהווה נדבך אקדמי ופולמוסי המקדם את עולמות התכנון והשיח המקצועי ומציף סוגיות תכנון הנמצאות בממשק שבין האקדמי למקצועי.

תודתנו נתונה לשותפים שלנו לדרך: חברי וחברות האיגוד, וועד האיגוד שפועל ומלווה את העשייה הרבה, ובמיוחד לעורך הביטאון פרופ' ארנסט אלכסנדר על המסירות והיושרה המקצועית, על הקול הערכי הבהיר והברור, ועל הובלת ביטאון "תכנון" להכרה ולהערכה בינלאומית בתחום התכנון העירוני והאזורי.

בתקוה לימים טובים יותר למדינה בכלל ולעולם התכנון בפרט.

תמי גבריאלי, רחל קטושבסקי - יו"רות משותפות